

WOJEWODA PODLASKI
15-213 Białystok, ul. Mickiewicza 3

NK-II.4131.112.2016.MA

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016 r. poz. 446),

stwierdzam nieważność

uchwały Nr XXI/130/16 Rady Miejskiej w Czarnej Białostockiej z dnia 14 czerwca 2016 r. w sprawie określenia zasad i trybu korzystania z zalewu wodnego Czapielówka w Czarnej Białostockiej.

U Z A S A D N I E N I E

W dniu 14 czerwca 2016 r. Rada Miejska w Czarnej Białostockiej podjęła uchwałę Nr XXI/130/16 w sprawie określenia zasad i trybu korzystania z zalewu wodnego Czapielówka w Czarnej Białostockiej, która wpłynęła do tut. organu nadzoru w dniu 23 czerwca 2016 r. i z urzędu poddana została kontroli legalności.

Analiza zapisów przedmiotowej uchwały wykazała, iż podjęta została z istotnym naruszeniem prawa, w związku z powyższym organ nadzoru w dniu 15 lipca 2016 r. wszczął postępowanie nadzorcze.

Zgodnie z postanowieniami art. 91 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym uchwała organu gminy sprzeczna z prawem jest nieważna. O nieważności uchwały w całości lub w części orzeka organ nadzoru w terminie nie dłuższym niż 30 dni od dnia jej doręczenia.

Analiza postanowień ww. aktu wykazała, że uchwała podjęta została z istotnym naruszeniem prawa.

Rada Miejska w Czarnej Białostockiej w podstawie prawnej uchwały wskazała art. 40 ust. 2 pkt. 4 i art. 41 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. ustawy o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016 r. poz. 446). Zgodnie z tymi przepisami, organy gminy mogą wydawać akty

prawa miejscowego w zakresie zasad i trybu korzystania z gminnych obiektów i urządzeń użyteczności publicznej (art. 40 ust. 2 pkt 4), zaś akty prawa miejscowego ustanawia rada gminy w formie uchwały (art. 41 ust. 1). Zatem uchwała Nr XXI/130/16 Rady Miejskiej w Czarnej Białostockiej z dnia 14 czerwca 2016 r. w sprawie określenia zasad i trybu korzystania z zalewu wodnego Czapielówka w Czarnej Białostockiej została podjęta jako akt prawa miejscowego w zakresie zasad i trybu korzystania z gminnych obiektów i urządzeń użyteczności publicznej.

W ocenie tut. organu nadzoru uchwała Nr XXI/130/16 Rady Miejskiej w Czarnej Białostockiej została podjęta bez podstawy prawnej, co stanowi istotne naruszenie prawa, skutkujące koniecznością stwierdzenia jej nieważności w całości.

Zgodnie z art. 5 ust. 3 pkt 1 lit. b ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2015 r. poz. 469), śródlądowe wody powierzchniowe dzielą się m.in. na płynące, do których zalicza się m.in. wody znajdujące się w jeziorach oraz innych naturalnych zbiornikach wodnych o ciągłym bądź okresowym naturalnym dopływie lub odpływie wód powierzchniowych. Stosownie zaś do art. 10 ust. 1a ww. ustawy, śródlądowe wody powierzchniowe płynące stanowią własność Skarbu Państwa.

Należy zauważyć, iż zalew wodny Czapielówka, stosownie do art. 5 ust. 3 pkt 1 lit. b ustawy prawo wodne, należy uznać za śródlądową wodę płynącą, gdyż został urządzony jako zbiornik retencyjny na rzece Czapielówka. Rzeka Czapielówka została ujęta pod poz. Nr 35 w części dotyczącej województwa podlaskiego, w załączniku nr 2 - Śródlądowe wody powierzchniowe lub ich części, stanowiące własność publiczną, istotne dla regulacji stosunków wodnych dla potrzeby rolnictwa, do rozporządzenia Rady Ministrów z 17 grudnia 2001 r. w sprawie śródlądowych wód powierzchniowych lub ich części stanowiących własność publiczną (Dz. U. z 2003 r. Nr 16, poz. 149). Oznacza to, iż zalew wodny Czapielówka w Czarnej Białostockiej jako śródlądowa woda płynąca z mocy ustawy Prawo wodne stanowi własność Skarbu Państwa.

Wody płynące nie mogą stanowić w obecnie obowiązującym stanie prawnym przedmiotu własności jednostek samorządu terytorialnego. Obecnie tylko Skarb Państwa może być właścicielem jezior sklasyfikowanych zarówno jako „woda płynąca”, jak i „woda stojąca”. Jednostki samorządu terytorialnego oraz podmioty prywatne (osoby fizyczne lub osoby prawne), mogą być właścicielami jezior uznanych za "wodę stojącą" (tak: Marszelewski Michał, Marszelewski Włodzimierz w: Przegląd Prawa Ochrony Środowiska 2014.1.103).

Jak zauważył Wojewódzki Sąd Administracyjny w Łodzi w uzasadnieniu do wyroku z dnia 8 stycznia 2008 r., sygn. akt II SA/Łd 1000/07: „Brak jest podstaw do podejmowania przez organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego uchwały wprowadzającej zasady korzystania ze zbiornika wodnego, który nie stanowi własności takiej jednostki samorządu. Ustawodawca nie pozostawił w kompetencji jednostki samorządu terytorialnego prawa podejmowania uchwał regulujących zasady korzystania ze zbiornika wodnego, którego własność przynależy Skarbowi Państwa. Korzystanie z wód publicznych stanowiących własność Skarbu Państwa ma charakter powszechny i wszelkie ograniczenia w korzystaniu, dysponowaniu tymi wodami winny wynikać z ustawy - Prawo wodne”.

Ustawa ta nie daje natomiast możliwości organowi stanowiącemu gminy, na terenie której znajduje się śródlądowa woda płynąca, uchwalenia regulaminu korzystania z takiego zbiornika wodnego.

W orzecznictwie sądów administracyjnych wskazuje się, że pojęcie „zasady i tryb korzystania” zawiera w sobie kompetencję organu stanowiącego gminy do formułowania w stosunku do terenów i urządzeń użyteczności publicznej norm i zasad prawidłowego postępowania, ustalania obowiązujących reguł zachowania się, określenia ustalonego porządku zachowania się. Oznacza to w konsekwencji uprawnienie rady gminy do wprowadzenia reguł dotyczących obowiązującego sposobu zachowania się podmiotów, które przebywają na terenach lub w obiektach stanowiących własność gminy (tak m.in. WSA w Gorzowie Wielkopolskim w wyroku z dnia 15 kwietnia 2010 r., sygn. akt II SA/Go 170/10).

Normy zawarte w regulaminach korzystania z gminnych obiektów i urządzeń użyteczności publicznej adresowane są więc do podmiotów korzystających z takich gminnych urządzeń i obiektów. Jeszcze raz należy podkreślić, iż zalew nie stanowiący własności gminy nie może być uznany za gminny obiekt użyteczności publicznej.

Za taki obiekt może być natomiast uznane miejsce wykorzystywane do kąpielii nad takim zalewem, z którego korzystanie, określenie zasad i trybu, uregulowano w załączniku Nr 2 do przedmiotowej uchwały. Mając jednak na uwadze tytuł uchwały *w sprawie określenia zasad i trybu korzystania z zalewu wodnego Czapielówka w Czarnej Białostockiej*, wskazujący jako przedmiot regulacji cały zalew wodny Czapielówka w Czarnej Białostockiej w ocenie tut. organu nadzoru, zasadne jest stwierdzenie nieważności wymienionej uchwały w całości.

Zgodnie z art. 92 ustawy o samorządzie gminnym stwierdzenie przez organ nadzoru nieważności uchwały organu gminy wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa

w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

Od niniejszego rozstrzygnięcia przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Białymstoku za pośrednictwem Wojewody w terminie 30 dni od dnia jego doręczenia.

Z up. WOJEWODY PODLASKIEGO

Aneta Kuberska
Dyrektor
Wydziału Nadzoru i Kontroli

Otrzymuje:

Rada Miejska w Czarnej Białostockiej